

der foreløbig her kun var Tale om den egentlige Forberedelse. Det, man enedes om, var, at der skulde sammentræde en Nedrustningskonference, til hvilken alle Stater indbydes, altsaa ikke blot Underskriverne af Protokollen, ikke blot Forbundets Medlemmer, men ogsaa udenfor staaende Stater — hvis Tyskland til den Tid endnu skulde staa udenfor, altsaa Tyskland —, dernæst de Forenede Stater og endelig Rusland. Hvor stor Udsigt der er til Deltagelse fra alle de Stater, kan vel ikke siges endnu. For Ruslands Vedkommende er Forholdet jo det — og dette Land er vel næsten i denne Sammenhæng ved Siden af Tyskland for de europæiske Stater det betydningsfuldeste —, at medens Rusland overfor Spørgsmaalet om Garantitraktaten svarede med en skarp Afvisning, erklærede det i dette Svar, at en almindelig Nedrustningskonference med det Formaal at gennemføre en alvorlig Begrænsning af Rustningerne var Rusland rede til at deltage i.

Angaaende en saadan Konferencens Sammenkaldelse besluttede man fra først af, at det skulde være ubetinget ubestemt, hvornaar den skulde finde Sted. Senere blev det fastslaet, at den skulde finde Sted allerede den 15. Juni 1925, og vi for vort Vedkommende saa med stor Tilfredsstillelse denne Fastsættelse. Betingelsen for, at den skal finde Sted, er imidlertid denne, at 10 almindelige Stater før den 1. Maj har ratificeret Protokollen, og ligeledes Fler-tallet af de Magter, der har fast Sæde i Raadet, med andre Ord de Stormagter, som paa det Tidspunkt er Medlemmer af Forbundet. Den første af disse Betingelser kan vel med Sikkerhed ventes opfyldt. I Øjeblikket er Protokollen allerede underskrevet af 12, og da deriblandt kun er en af Stormagterne, nemlig Frankrig, er der altsaa 11 andre, der har underskrevet. Flere vil utvivlsomt komme til, og at der skulde blive nogen Vanskelighed ved at opnaa Ratifikationen for de 10 Staters Vedkommende, kan jeg ikke tænke mig. Det afgørende Spørgsmaal vil da være, hvorvidt man opnaar Ratifikation af et Flertal af Stormagterne, det vil sige 3. Frankrig har underskrevet, og det egentlig afgørende er vel da i Øjeblikket England. Overfor dette kan man ikke udtale sig med nogen Sikkerhed i Øjeblikket, da de senere politiske Begivenheder i England har gjort saa overmaade meget usikkert derovre.

Der er imidlertid her Grund til at understrege dette, at hele Protokollen i dette Øjeblik, selv naar den er underskrevet og

ratificeret, ikke uden videre træder i Kraft, men at den kun træder i Kraft, hvis Nedrustningskonferencen antager en Nedrustningsplan — der bruges Ordet „adoptere“, antage. Her vil ærede Medlemmer ganske naturligt rette det Spørgsmaal: Hvad vil det nu sige, at Nedrustningskonferencen antager en Plan? Det Spørgsmaal blev under Forhandlingerne rettet af Branting, og dertil svarede Boncour, at det var et meget interessant Spørgsmaal, meget betydningsfuldt, men det hørte til den Slags Spørgsmaal, som man helst maa vente saa længe som muligt med at besvare, og derfor anbefalede han, at man overlod til Konferencen selv at træffe Bestemmelse om, hvad der skulde forstaas derved. Vi havde allesammen det Indtryk, at der var vist ingen anden Vej at gaa, saa dette staar for saa vidt foreløbig hen.

Med Hensyn til selve Konferencen opstilledes imidlertid en Art Arbejdsprogram. Det opstilledes paa Forslag af den norske delegerede Christen Lange og angik, hvilke Spørgsmaal Konferencen i første Række skal beskæftige sig med. Der tilføjedes tillige som en Art Arbejdsprogram for Konferencen to Planer for Nedrustningsforhandlinger, som er opstillet ved den interparlamentariske Unions Møde i Bern og i Genève umiddelbart forud for disse Drøftelser her. Den ene af disse Planer var i tredje Kommission indbragt af Lange, den anden havde jeg indbragt. Den ene af dem gaar ud paa at tage Militærudgifternes Størrelse som Udgangspunkt for Indskrænkningen og sige: med to Aars Mellemløb indskrænker vi Militærudgifterne med $\frac{1}{10}$ overalt, og i Løbet af ti Aar kommer man altsaa saaledes ned til det halve. Det er den Plan, Hr. Lange har indbragt. Den anden, som jeg havde fremført, gaar ud paa at tage Udgangspunktet i Fredstraktaternes Bestemmelser for de fire Stater, hvis Militærvæsen omfattes af disse. I Indledningen til de paa-gældende Afsnit af Fredstraktaterne staar jo, at denne Indskrænkning af Rustningerne i de fire Stater gennemføres med det Formaal for Øje at lette Indskrænkningen i alle andre Lande, og det er da en naturlig Maalestok at tage. I Forslaget tages Ordningen i Østrig for Hæren og Ordningen i Tyskland for Flaaden som Udgangspunkt. Men jeg bør naturligvis tilføje, at i dette, at disse to Planer ligesom er blevet henvist til Nedrustningskonferencen, ligger naturligvis ikke, at hverken Kommissionen eller Delegeretforsamlingen paa nogen Maade har taget Stilling til dem; der vil kunne fremlægges mange andre Planer, som vil kunne blive